

Behandeling van huidkanker in de huisartsenpraktijk

Maartje Spit, verpleegkundig specialist

Inhoud

- NHG Standaard verdachte huidafwijkingen
- Behandelopties huidkanker 1^e lijn
- Verrichten van een stansbiopt
- Tips voor de praktijk

Introductie

- TSUNAMI aan huidkanker
- Meer druk eerste lijn
- 15% van de consultaties gaan over de huid
- Dagelijks plekjes op het spreekuur

Dhr. Bee

- 59 jaar
- Plekje op de rug (1cm)
- Sinds 1 jaar
- Geen klachten
- Zonliefhebber
- Huidtype 3
- geen reactie corticosteroidzalf klasse 2
- VG lichte zonverbranding
- VG blanco voor huidkanker
- Familiair geen huidkanker

Diagnostiek

- Anamnese (risico inschatting)

*Dhr Bee heeft risico op
huidkanker*

- Lichamelijk onderzoek

Stappenplan NHG Standaard

Home

Verdachte huidafwijkingen

Samenvattingskaart M108

Cluster: S. Huid en subcutis

Status: Actueel - 2017

Inhoudsopgave

Begrippen

Richtlijnen diagnostiek

- Anamnese
- Lichamelijk onderzoek
- Aanvullend onderzoek
- Evaluatie

Richtlijnen beleid

- Voorlichting en behandelingsopties
- Niet-medicamenteuze en medicamenteuze behandeling
- Controles
- Verwijzing en consultatie

Verdachte huidafwijkingen M108 (juni 2017)

Begrippen

Verdachte huidafwijking: huidafwijking waarbij volgens de huisarts sprake zou kunnen zijn van een premaligne (actinische keratose, ziekte van Bowen, lentigo maligna en de atypische/dysplastische naevus) of maligne (basaalcelcarcinoom, plaveiselcelcarcinoom en melanoom) huidafwijking. Het kerato-acanthoom wordt beschouwd als een plaveiselcelcarcinoom.

Richtlijnen diagnostiek

Zie ook [\[stroomschema 1\]](#).

Stap 1 Bepaal aan de hand van de kleur en het oppervlak tot welke groep differentiaaldiagnoses de huidafwijking behoort

- **Huidkleurig**
- Niet-huidkleurig
- **Keratotisch/schilferend**
- Glad

Tabel 3 Huidkleurige (zelfde kleur als de huid van de patiënt)* huidafwijkingen met keratotisch/schilferend oppervlak

Diagnose	Onderscheidende PRO ^o VO ^o KE-kenmerken** en klinische symptomen	Afbeeldingen		
Benigne afwijkingen				
verruca seborrhoica	<p>V: verruceus</p> <p>O₂: scherp begrensde omtrek, licht vette oppervlak</p> <p>K: huidkleurig of, meestal, donkerder dan huidkleur</p> <p>E: papel of plaque</p> <p>Klinisch: soms jeuk</p>	 <p style="text-align: right;">a</p>		
verruca vulgaris	<p>P: vooral aan handen R: vaak meerdere</p> <p>V: verruceus</p> <p>O₂: scherp begrensd</p> <p>E: papel</p>	 <p style="text-align: right;">a</p>	 <p style="text-align: right;">a</p>	
chondrodermatitis nodularis helicis	<p>P: op oorschelprand</p> <p>O: glad tot ruw</p> <p>K: huidkleurig tot rood</p> <p>E: nodulus of papel</p> <p>Klinisch: pijnlijk</p>	 <p style="text-align: right;">a</p>	 <p style="text-align: right;">b</p>	

<p>actinische keratose</p>	<p>E: plaque/papel</p> <p>Klinisch: asymptomatisch, soms jeuk</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>
<p>ziekte van Bowen</p>	<p>V: begrensd</p> <p>O₂/K: erythematosquameus</p> <p>E: plaque</p> <p>Klinisch: asymptomatisch, langzaam groeiend</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>
		 <p>a</p>	 <p>a</p>	
<p>cornu cutaneum***</p>	<p>V: hoornvormig</p> <p>O₂: hard</p> <p>K: huidkleurig tot iets donkerder dan huidkleur</p> <p>Klinisch: kan ontstaan in een actinische keratose, plaveiselcelcarcinoom, verruca seborrhoeica of seborroïsch eczeem</p>	 <p>a</p>	 <p>b</p>	

<p>superficieel basaalcelcarcinoom</p>	<p>O: glanzend, scherp begrensd, erythematosquameus</p> <p>E: plaque</p> <p>Klinisch: asymptomatisch</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>	 <p>b</p>
<p>sprieterig basaalcelcarcinoom</p>	<p>O₂: glanzend, onscherp begrensd, verlittekend, soms met teleangiëctasieën</p> <p>E: papel (soms verzonken) of plaque</p> <p>Klinisch: asymptomatisch</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>	
<p>plaveiselcelcarcinoom</p>	<p>O₂: ruw aanvoelend, soms verruceus, crusteus</p> <p>K: huidkleurig of lichtrood</p> <p>E: papel, plaque, soms met centrale ulceratie</p> <p>Klinisch: asymptomatisch, maar kan pijnlijk zijn</p>	 <p>a</p>	 <p>a</p>	

Brede DD!

Stap 2 PROVOKE

Rug

solitair

Ruw/ schilferig

Huidkleurig

Een beetje onregelmatig van vorm

Plaque

Stap 2 Optioneel dermatoscop

Stap 3 Differentiaal diagnose : M. Bowen;
actinische keratose, BCC, PCC, toch eczeem

Stap 4 De rest van de huid: geen afwijkingen

Behandelopties Dhr Bee

- Andere hormoonzalf
- Verwijzen
- Excisie
- Meer onderzoek doen
- Cryotherapie
- 5-fluorouracilcrème (efudix)

Aanvullend onderzoek

Verricht bij een vermoeden van een (pre)-maligne huidafwijking altijd histopathologisch onderzoek!

Tenzij:

- een verwijfsindicatie
- een sterk vermoeden van een actinische keratose (klinische diagnose volstaat);

Uit een verdacht gebied, niet in een ulcererend gebied

Teken af met watervaste stift

3-4 mm stansbiopsie

Geef infiltratie anesthesie

Identificeer huidlijnen

Spread de huid loodrecht op de huidlijnen

Biopteer met weinig druk & met een draaiende beweging

wip het biopt met een naaldje omhoog knip het biopt af onder het niveau van de dermis

sluit de wond met een steristrip of hechting

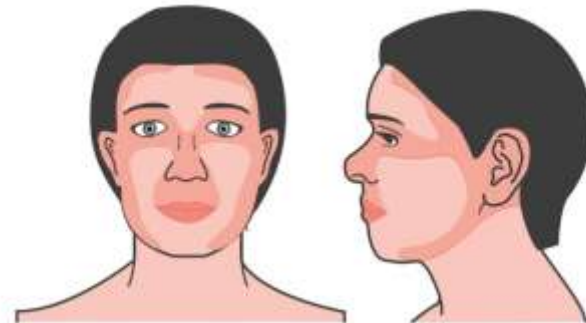

Evaluatie

Superficieel BCC

- Hoog risico tumor?
  - diameter ≥ 2 cm, en/of
  - Recidief
  - H zone gelaat
  - Micro nodulair of sprieterig
- dus geen hoog risico tumor

Behandelopties Dhr Bee

- 1. Excisie minimale marge 3 mm**
2. 5-fluorouracilcrème (efudix)
3. Cryotherapie

Chemo crème

5-Fluorouracilcrème

- Indicaties: AK, laag risico M Bowen, BCC
- Beschadiging van snel delende cellen
- Selectief, normale huid blijft bespaard
- tweemaal daags dun aanbrengen op max. 500 cm²
= 23cmx23cm gedurende 4 weken
- Totdat de huid erosief is

- handen wassen na het aanbrengen
- beschermen tegen de zon en niet bedekken met pleister of verband
- Informeer de patiënt over te verwachten lokale effecten
- Controleer na twee weken en besteed daarbij aandacht aan therapietrouw en bijwerkingen

Cryotherapie

- -196 gr celcius
- Spray

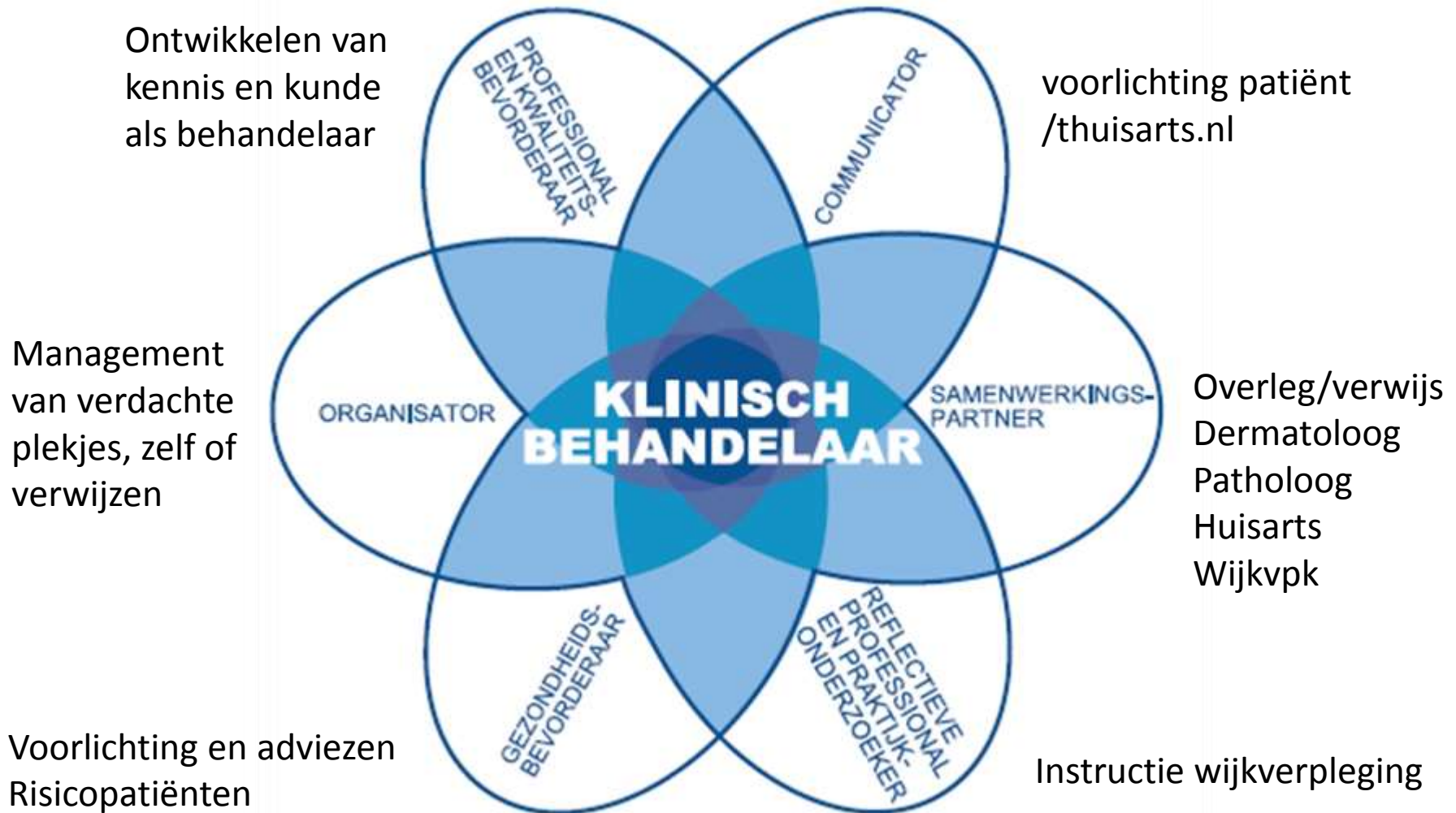
- Zelf gedraaide wattip (anders te weinig depot)
- bevries tot de gehele laesie en 4 mm om de huidafwijking een halo vormen
- laat de laesie ontdooien (de halo verdwijnt) en herhaal de eerste stap tijdens dezelfde sessie.
- Indicaties: AK, laag risico M Bowen, BCC

Follow-up Dhr Bee

- PA-uitslag
- verdere controle niet noodzakelijk
- Benadruk het belang van periodieke zelfcontrole van de huid
- Preventieve adviezen (zonprotectie)
- [Thuisarts.nl](https://www.thuisarts.nl)

Rol VS/PA in de huidkankerzorg

Zelf aan de slag?

- **Zorg eerst dat je bekwaam wordt in diagnostiek en behandeling!**
- **STIP cursus ter implementatie NHG richtlijn & e-learning**
- Cursus operatieve technieken
- Handboek verrichtingen in de huisartsenpraktijk
- Cursus dermatoscopie

ZIJN ER NOG VRAGEN